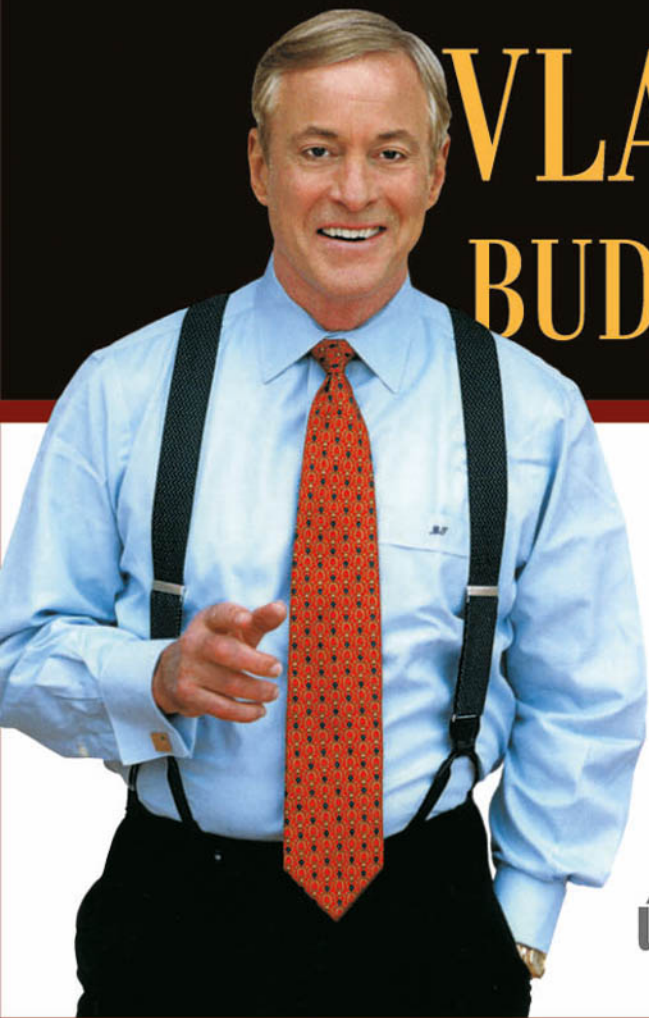

„Dosiahnite svoje ciele takou rýchlosťou, o akej sa vám ani nesnivalo.“

– Mark Victor Hansen
spoluautor bestselleru *Milionárom za minútu*

VYTVORTE SI SVOJU VLASTNÚ BUDÚCNOSŤ

**Ako si osvojit'
12 kriticky
dôležitých
faktorov
neobmedzeného
úspechu**

BRIAN TRACY

Vytvorte si svoju vlastnú budúcnosť

Brian Tracy

eastone BOOKS

OPEN
MIND

Copyright © 2002 by Brian Tracy. All rights reserved.
Authorized translation from the English language edition
published by John Wiley & Sons, Inc.
Slovak edition copyright © 2004 by Eastone, s.r.o. All rights reserved.
Translation © Andrea Záhumenská, 2004

Z anglického originálu Brian Tracy, Create Your Own Future,
John Wiley & Sons, Inc., Hoboken, NJ, 2002, v roku 2004 preložila Andrea Záhumenská.

Vydalo vydavateľstvo Eastone Books, divízia Eastone, s. r. o., Bratislava v roku 2010.

3. vydanie.

www.eastonebooks.sk

Úprava textu: Silvia Rybárová
Jazyková korektúra: Miriam Pokorná
Layout: Robert Zelník, Studio Eastone

Tlač: Kasico, a. s.

ISBN 80-89217-13-3

Všetky práva vyhradené. Žiadna časť tejto knihy nesmie byť nijakým spôsobom
reprodukováaná alebo rozmnožovaná bez predchádzajúceho písomného súhlasu
majiteľa autorských práv.

*Túto knihu s láskou venujem najdôležitejším
ľuďom v mojom živote: mojej skvelej
manželke Barbare a našim štyrom úžasným
deťom – Christine, Michaelovi, Davidovi
a Kataríne (Veľkej).*

*Umožnili ste mi, aby som si vytvoril
svoju vlastnú budúcnosť.*

Obsah

<i>Úvod: Hranice neexistujú</i>	7
Úspech sa dá predvídať	11
Princíp 1 – Váš potenciál nemá hraníc	22
Princíp 2 – Musíte mať jasno	33
Princíp 3 – Vedomosti znamenajú moc	53
Princíp 4 – Čaro spočíva v dosiahnutí majstrovstva	72
Princíp 5 – Postoj rozhoduje o všetkom	93
Princíp 6 – Vzťahy tvoria základ	109
Princíp 7 – Peniaze sú dôležité	125
Princíp 8 – Máte myseľ génia	143
Princíp 9 – Odmena závisí od výsledkov	161
Princíp 10 – Chopte sa príležitosti!	178
Princíp 11 – Charakter sa počíta	197
Princíp 12 – Odvážnemu šťastie praje	213
Rekapitulácia: Urobte svoj život majstrovským dielom	229
<i>O autorovi</i>	231
<i>Index</i>	232

Úvod: Hranice neexistujú

*„Ak by sme urobili všetko, čoho sme schopní,
doslova by sme nad sebou žasli.“*

– Thomas Edison

Kde bolo, tam bolo, pred mnohými rokmi žil v ďalekej krajine v domčeku na vrchole kopca jeden starý muž. Celý svoj život zasvätil štúdiu a meditácii. Široko-ďaleko bol známy svojou inteligenciou, citlivosťou a múdrosťou. Chodili ho navštevovať politici, obchodníci a hodnostári a kládli mu rôzne otázky. Jeho odpovede boli vždy správne. Zdalo sa, že má zvláštnu schopnosť, ktorá mu umožňovala dostať sa vždy k jadrú vecí či problému. Keď sa ľudia zachovali podľa jeho rád a riešení, výsledky boli vždy vynikajúce. Jeho sláva sa šírila krajinou.

V dedinke pod kopcom žila skupina chlapcov, ktorí sa spolu hrávali. Niekedy vyliezli na kopec, aby starého muža navštívili a kládli mu otázky. Zdalo sa, že vždy pozná správnu odpoveď. Časom sa z toho stala malá hra – chlapci sa neustále pokúšali vymyslieť otázku, na ktorú by starec nevedel odpovedať. Nikdy sa im to však nepodarilo.

Jedného dňa si vodca skupiny – chlapec menom Aram – zvolal ostatných okolo seba a povedal, „Konečne som našiel spôsob, ako starého muža dostať. Tu, v mojej ruke, mám vtáča. Pôjdeme za starcom a spýtame sa ho, či je vtáča živé, alebo mŕtve. Ak povie, že je mŕtve, pustím ho a ono uletí. Ak povie, že je živé, zovriem dlaň a vtáča zomrie. Tak či onak, konečne mu raz dokážeme, že sa mýli.“

Nadšení možnosťou, že starého muža konečne nacytajú pri nesprávnej odpovedi, ponáhľali sa chlapci hore kopcom. Starý muž sa pozeral ako prichádzajú a všimol si dychtivý výraz ich tvárí. Aram pred neho predstúpil a spýtal sa, „Starý muž, vo svojej ruke držím vtáča. Je živé, alebo mŕtve?“

Starý muž sa zahľadel na ich nezbedné tváre plné očakávania a ticho preriekol, „Aram, je to v твоjich rukách.“

Vy ste pánom svojho osudu

Zmysel a ponaučenie plynúce z tohto príbehu je, že takmer všetko, čo sa vám prihodí, je vo vašich rukách. Váš osud z veľkej časti závisí od vás. Vašu budúcnosť si určujete sami svojimi voľbami a rozhodnutiami. To, čo dosiahnete, je výsledkom toho, čo urobíte alebo neurobíte – deň za dňom, rok za rokom.

Keď som mal 21 – bolo to uprostred studenej, mrazivej zimy – sedel som vo svojom jednoizbovom bytíku a rozjímal o svojej budúcnosti. Nevyzerala bohvieako sľubne. Strednú školu som nedokončil a pracoval som ako robotník na stavbe. Týždeň pred výplatom som už nemal ani halier a nemohol som si dovoliť niekam ísť. Odrazu sa mi v hlave rozjasnilo. Uvedomil som si, že podobne ako v príbehu o starom mužovi, všetko čo sa mi odteraz stane, bude v mojich rukách. Nikto za mňa nič neurobí. Ja som ten, kto je zodpovedný.

Svoju budúcnosť si môžete vytvoriť

„Guru manažmentu“ Peter Drucker napísal: „Najlepší spôsob ako predpovedať budúcnosť, je vytvoriť si ju.“ Každý chce byť šťastný, zdravý, obľúbený, prosperujúci a úspešný v tom, čo robí, ale jediný spôsob ako to dosiahnuť a užiť si všetko, čo sa dá, je *vytvoriť si vlastnú budúcnosť*. A dobrá správa znie, že nikdy nebolo v rozličných oblastiach viac príležitostí ako naplniť svoje sny a ciele, než je v súčasnosti. Vaším hlavným životným cieľom by malo byť maximálne využiť všetko, čo vám svet môže ponúknuť.

Na tomto svete existujú dva typy ľudí – aktívni a pasívni. Proaktívnych je asi iba 10 percent a hoci sú v značnej menšine, oni sú práve tými, čo hýbu svetom. Sú to ľudia, ktorí berú život do vlastných rúk a veci *uskutočňujú*. Za seba a za výsledky svojich činov prijímajú plnú zodpovednosť. Napriek rizikám a neistote majú odvahu ísť vpred. Keď sa rozhodnete vytvoriť si vlastnú budúcnosť, pripojíte sa k tejto životaschopnej menšine. Vo vlastnom živote sa začnete pretláčať do prednej línie.

Väčšina ľudí má tendenciu reagovať na život pasívne, neustále dúfajúc, že sa im prihodí niečo pozitívne. Kupujú si zreby, donekonečna sledujú televíziu a sťažujú sa na svoju situáciu. Závidia úspešným, ale nie sú ochotní vynaložiť úsilie, ktoré títo museli vynaložiť, aby dosiahli to, čo dosiahli. Žijú životom ľudí čakajúcich na autobus na ulici, ktorou žiadne autobusy nechodia.

Nádej nie je stratégia

Nádej nie je stratégia na dosiahnutie úspechu. Váš život je príliš vzácny a dôležitý na to, aby ste ho ponechali náhode. Vašou najväčšou zodpovednosťou je začať svoju budúcnosť ovládať a tvarovať váš osud tak, ako sami chcete. Urobiť so svojím životom niečo báječné.

V priebehu rokov, ktoré nasledovali po tom momente uvedomenia si vecí v mojom bytíku, som precestoval svet a pracoval vo viac než 80 krajinách.

Založil, vybudoval, manažoval a zlepšil som 22 firiem. Pracoval som ako konzultant alebo inštruktor pre viac ako 500 spoločností a viac ako 2 milióny študentov a účastníkov seminárov som naučil stratégie, ako dosiahnuť úspech v osobnom a profesionálnom živote. Na nasledujúcich stranách sa s vami podelím o najlepšie myšlienky, ktoré som objavil, aby som vám pomohol vytvoriť si takú budúcnosť, po akej túžite a akú si zaslúžite.

Niekedy sa na mojich seminároch pýtam: „Je tu niekto, kto by chcel zdvojnásobiť svoj príjem?“ Všetci takmer inštinktívne zdvihnú ruky.

„Tak to mám pre vás dobrú správu,“ poviem. „Môžem vám zaručiť, že každý z vás si zdvojnásobí svoj príjem, *stačí, ak bude dostatočne dlho žiť.*

Ak sa váš príjem zvýši o mieru inflácie, čo je okolo 3 percent ročne, a ak budete pracovať ďalších 20-25 rokov, rozhodne si zdvojnásobíte svoj príjem.“

„Takže, otázkou nie je zdvojenie príjmu, však? V skutočnosti otázka znie: Ako rýchlo ho môžete dosiahnuť?“

Dupnite na plyn

Ak ste ako ja, potom sa neviete dočkať výsledku. Keď ste sa už rozhodli urobiť niečo nové alebo odlišné, najmä vytvoriť si vlastnú budúcnosť, chcete to rozbehnúť čo najrýchlejšie. To je dobre. Tak to má byť.

V tejto knihe vám ukážem ako dupnúť na plyn vo svojom živote a ako dosiahnuť svoje ciele rýchlejšie, než ste kedy snívali. Podelím sa s vami o praktické a overené metódy, ktoré fungujú u každého, kto ich používa, a poskytnem vám najúčinnnejšie a najpopulárnejšie techniky a nástroje osobného a profesionálneho úspechu, aké boli kedy objavené – presne tie stratégie, ktoré používajú všetci úspešní ľudia v každej oblasti.

Pridajte sa ku mne na ceste za objavovaním a poznávaním vášho obrovského potenciálu. Rozhodnite sa už dnes vytvoriť si vlastnú budúcnosť.

Úspech sa dá predvídať

*„Povinnosťou nás, mužov aj žien, je postupovať tak,
akoby hranice našich schopností neexistovali.“*

– Pierre Teilhard de Chardin

Už roky máta filozofov otázka: „Ako žiť tak, aby sme boli šťastní?“ Najväčší myslitelia minulosti strávili hľadáním odpovede dlhé roky a niekedy aj celé životy. Vaša schopnosť položiť si túto otázku a nájsť odpoveď, ktorá je tou správnou odpoveďou *pre Vás*, je kľúčom ku všetkému, čo sa vám deje a čo dosiahnete. Najhorší spôsob ako stráviť svoj život, je tvrdo pracovať, stúpať po rebríku úspechu a napokon zistiť, že bol opretý o nesprávnu budovu.

Ja som nedokončil strednú školu. Flákal som sa, robil som všeličo iné a napokon som v polovici štúdia odišiel. Kvôli svojmu obmedzenému vzdelaniu som sa mohol zamestnať len ako robotník. Roky som cestoval z miesta na miesto a umýval riady, pracoval na pílach a staveniskách, ako lesný robotník zrezával konáre motorovou pílou a pracoval na rôznych farmách či rančoch.

Keď bol nedostatok robotníckej práce, našiel som si zamestnanie v priamom predaji. Chodil som od dverí k dverám, od kancelárie ku kancelárii. Nebál som sa práce, ale iba tvrdo pracovať nestačilo. Žil som z ruky do úst, sotva som sa uživil. A potom som jedného dňa urobil niečo, čo zmenilo môj život.

Učte sa od najlepších

Išiel som k najlepšiemu predajcovi v našej firme, k človeku, ktorý predával a zarábalať aspoň päťkrát viac ako ja, a plný rozčarovania som sa ho spýtal: „Čo robíš inak, ako robím ja?“

Predával totiž úplne *rovnaký* produkt, od *rovnamej* firmy, za *rovnakú* cenu, *rovnakým* ľuďom a za *rovnakých* podmienok. A predsa predával v kratšom čase oveľa viac než ja. Znovu som sa ho teda spýtal: „Čo robíš inak, ako robím ja?“

A on mi to povedal. Najprv si so mnou sadol a opýtal sa, akým spôsobom predávam a aké výsledky dosahujem. Pozorne počúval a potom mi prezradil, ako to robí on. Vysvetlil mi, aké dôležité je pýtať sa a pochopiť skutočné potreby a problémy potenciálneho zákazníka ešte predtým, ako sa mu čokoľvek pokúsím prediť. Ukázal mi, ako mám prezentovať svoj produkt tak, aby zákazník pochopil, že je to pre neho tá najlepšia voľba. Poradil mi najsprávnejšie odpovede na najbežnejšie otázky, ktoré sa klient môže opýtať a ukázal mi, ako zákazníka požiadať, aby sa rozhodol, či produkt kúpi.

Ukázalo sa, že na začiatku svojej kariéry dostal v jednej veľkej firme dôkladné školenie o procese a metodológii profesionálneho predaja. Osvojil si základné princípy predajného procesu a potom ich prispôboval svojim najnovším produktom. Zistil, že podobne ako bicyklovanie alebo šoférovanie, aj systém predaja, akonáhle sa ho človek naučí, funguje rovnako dobre aj pri iných výrobkoch, službách, či odvetviach priemyslu.

Tento princíp ma zasiahol ako blesk z jasného neba a zmenil môj život. Len si to predstavte! Na všetko, čo sa deje, na každý úspech alebo neúspech v ktorejkoľvek oblasti, existuje dôvod. Ak som po niečom túžil, jednoducho stačilo zistiť, ako to isté dosiahli iní ľudia. Ak budem – samozrejme v rozumných medziach – robiť to, čo robili oni, napokon dosiahnem rovnaké výsledky.

Tu je moje prvé pravidlo: *Ak budete robiť to, čo iní úspešní ľudia, nič vám nemôže zabrániť, aby ste napokon dosiahli to isté, čo dosiahli oni. A ak to, čo robia oni, robiť nebudete, nič vám nemôže pomôcť.*

Konečne som vedel, ako na to! Počas nasledujúcich rokov som pracoval v mnohých firmách a v rôznych zamestnaniach. Vždy, keď som začal v nejakom odvetví, okamžite som sa s vervou pustil do učenia. Naučil som sa všetko, čo sa dalo naučiť o pravidlách úspechu v tom ktorom odvetví a aplikoval som ich na svoju najnovšiu prácu až dovedy, kým som nedosiahol rovnaké, ak nie lepšie výsledky ako ostatní.

Dôležitá otázka

Ako som napredoval, začal som si klásť ďalšiu otázku: „Ako je možné, že niektorí ľudia sú úspešnejší než iní?“ Ako to, že niektorí ľudia majú viac peňazí, lepšiu prácu, šťastnejšie rodiny, zaujímavejší život, prekypujú zdravím a iní nie? Ako to, že niektorí sa vozia na novších autách, nosia krajšie šaty a žijú v lepších domoch? Zdá sa, že títo ľudia majú vždy vo vreckách

a na účtoch viac peňazí. Večerajú v luxusnejších reštauráciách, chodia na úžasnejšie dovolenky a celkovo žijú spokojnejšie a zaujímavejšie. Ako je to možné?

Odpoveď, ktorú som dostával, znela, že títo ľudia majú z akéhosi dôvodu viac *šťastia*. Ako keby sa narodili so špeciálnym génom alebo chromozómom, ktorý ostatným chýba. Dokonca aj ľudia, ktorí veľa dosiahli, pripisujú svoj úspech „šťastiu“.

Napriek tomu som mal pocit, že čosi na tejto odpovedi nesedí. Ľudia, ktorí začali z mála a napokon uspeli, mali jednoducho šťastie? Ak sa ľudia naozaj snažili, neustále študovali a vďaka svojmu úsiliu to dotiahli na vynikajúcu pozíciu, bolo to len šťastie?

Znamenalo to, že ľudia, ktorí prišli z rôznych kútov sveta, boli bez priateľov, peňazí, jazykových znalostí, príležitostí a predsa napokon uspeli, mali jednoducho šťastie? Ľudia, ktorí začali z ničoho a po rokoch tvrdej práce sa stali finančne nezávislými, miliónármi alebo dokonca miliardármi, mali len šťastie? Takéto vysvetlenie mi nedávalo žiadny zmysel.

Štatistiky neklamú

Podľa IRS (daňový úrad v USA, pozn. prekl.) je v Spojených štátoch viac ako 5 miliónov *miliónárov* a väčšina z nich sa miliónármi stala vlastným úsilím. Je tu takmer 300 miliardárov, mnohí z nich začali od nuly. Viac ako 100 000 ľudí sa v USA stáva miliónármi každý rok, čo znamená, že približne každých 5 minút pribudne jeden nový miliónár. Majú všetci títo ľudia len šťastie?

Zlom vo filozofii

Okolo roku 350 p.n.l. predložil grécky filozof Aristoteles teóriu, ktorá sa stala základným zákonom západnej filozofie a západného myslenia. V čase, keď ľudia verili v rôznych bohov, žijúcich na hore Olymp a v náhodný, chaotický vplyv rôznych rastlín, kameňov, stromov a prvkov na ľudský život, prišiel Aristoteles so svojím *princípom príčinnej súvislosti*. Tvrdil, že žijeme v usporiadanom vesmíre, ktorý je ovládaný všeobecne platnými a nemennými zákonmi. Trval na tvrdení, že všetko, čo sa deje, má svoju príčinu, či už vieme, na akom zákone alebo princípe to funguje, alebo nie.

Dnes tento zákon nazývame *Zákonom príčiny a následku* a vnímame ho ako základný spôsob interpretovania javov vo svete. Za čias Aristotela to však bola pozoruhodná myšlienka, ktorá spôsobila zlom v myslení, prevrat v štúdiu filozofie a ktorá sprevádzala veľkých mysliteľov storočiami až podnes.

Celé západné myslenie počas nasledujúcich 2000 rokov je už považované len za dovetok k Aristotelovým myšlienkam.

V zjednodušenom poňatí Zákon príčiny a následku znamená, že všetko sa deje z nejakého dôvodu. Pre všetko existuje príčina alebo sled príčin, či už ich poznáte a súhlasíte s nimi, alebo nie. Nič sa nedeje náhodne.

Tento zákon hovorí, že ak v živote niečo chcete, ak po niečom túžite, pravdepodobne to môžete získať. Stačí nájsť iných, ktorí dosiahli to, po čom túžite, a potom disciplinovane robiť všetko, čo robili oni, znova a znova, až pokým nedosiahnete rovnaký výsledok a ocenenie. Celá vec je úplne predvídateľná a kontrolu nad ňou máte z veľkej časti vy.

Aké sú vyhliadky?

V tridsiatke ma prijali do MBA programu pre riadiacich pracovníkov na jednej z významných univerzít. Počas štyroch rokov som strávil viac ako 4000 hodín – vrátane večerov, víkendov, leta, zimy – štúdiom príčinných vzťahov, ktoré rozhodovali o úspechu alebo neúspechu v podnikaní. Približne v tomto období som sa po prvýkrát stretol s tajuplným predmetom nazvaným teória pravdepodobnosti. To, čo som sa na týchto hodinách naučil, výrazne ovplyvnilo moje myslenie a bolo odpoveďou na mnohé moje otázky o šťastí.

Teória pravdepodobnosti hovorí, že existuje *pravdepodobnosť*, že sa určitá udalosť stane. Túto pravdepodobnosť často možno pomerne presne vypočítať, ale nie vždy. Celé svetové poisťovníctvo, v ktorom ide o milióny dolárov zaplateného poistného a miliardy v celkovom poistnom krytí, je založené na tabuľkách poistnej matematiky, ktoré nie sú ničím iným, len aplikáciou teórie pravdepodobnosti.

Poistní matematici v súvislosti so životným poistením vedia, že existuje pravdepodobnosť, že určitý človek v určitom veku a zdravotnom stave zomrie v určitom období. Keďže sa však nedá s istotou určiť, kto bude dotýčnou osobou, všetkých ľudí v tejto skupine možno poistiť na istú sumu, ktorá pokryje odškodné pre tých pár ľudí, ktorí skutočne zomrú počas trvania poistenia. Toto sa označuje ako podielové riziko.

Zákon pravdepodobnosti

Zákon pravdepodobnosti je pri vysvetľovaní šťastia rozhodujúcim faktorom. Tento zákon hovorí, že *pre každú udalosť existuje pravdepodobnosť, že sa táto udalosť za určitých okolností uskutoční.*

Ak možno určiť stupeň pravdepodobnosti s istou presnosťou, dramaticky sa zvýši predpovedateľnosť udalosti. Napríklad, ak si hodíte korunou, prav-

depodobnosť, že padne rub, je 50 percent, rovnako ako je 50-percentná šanca, že padne líce, bez ohľadu na to, koľkokrát korunou hodíte. Ak tou istou korunou hodíte päťtisíc ráz, pravdepodobnosť stále zostane pre každý hod 50 percent. To, aké budú výsledky v čase, teda možno predpovedať s úplnou presnosťou.

Pravdepodobnosť dosiahnutia úspechu môžete zväčšiť

Vyniknite už v základných veciach

Ak chcete dosiahnuť úspech v ktorejkoľvek oblasti a máte jasný, na papieri napísaný plán, podľa ktorého budete každý deň postupovať a pracovať, šanca, že ho dosiahnete, sa mnohonásobne zvyšuje. Ak ešte budete dôsledne študovať a urobíte všetko preto, aby ste zdokonalili svoje schopnosti a vedomosti potrebné na to, aby ste vynikli vo svojej oblasti, zvýšite tým opäť pravdepodobnosť svojho úspechu.

Ak sa spojíte so správnymi ľuďmi, ak budete seba a svoj čas riadiť skutočne efektívne, ak nezaváhate, keď sa objaví príležitosť a vytrváte aj napriek prekážkam, je isté, že uspejete.

Ochota rozumne riskovať v snahe dosiahnuť jasne definované ciele, po ktorých intenzívne túžite, vás posunie vpred. Všetky faktory ovplyvňujúce pravdepodobnosť tak budú naklonené vo váš prospech. Za rok či dva dosiahnete taký úspech, aký iní ľudia s menej sústredeným, menej usmerňovaným správaním nemusia dosiahnuť ani za 10 či 20 rokov. Vytvoríte si vlastnú budúcnosť. A *nie je* to otázka šťastia!

Hľadajte každú príležitosť, ako znížiť neistotu

Heisenbergov princíp neurčitosti mal veľký vplyv na rozvoj fyziky a napokon svojmu objaviteľovi vyniesol Nobelovu cenu. Tento princíp hovorí, že hoci môžeme presne určiť ako sa skupina častíc bude správať *vo všeobecnosti*, je nemožné presne predpovedať, ktoré *konkrétne* častice sa tak budú správať. Vo fyzike teda vždy existuje istý stupeň neurčitosti, bez ohľadu na to, ako znie všeobecná teória.

Ak tento zákon aplikujeme na ľudí, môžeme predpokladať, že okolo 5 % Američanov počas svojho aktívneho života dosiahne čistý zisk 1 milión dolárov a viac. Dopredu sa však nedá určiť, *ktorí konkrétne* to budú. Jediné, čím si môžeme byť istí, je stupeň pravdepodobnosti.

Čo sa týka zdravia, šťastia a dlhovekosti, určité percento ľudí bude žiť nádherný život, budú vychovávať šťastné a zdravé deti, budú prínosom pre

firmu a spoločnosť a dožijú sa osemdesiat alebo deväťdesiat rokov. Ibaže naisto nevieme, ktorí konkrétne to budú.

Kľúčom k vytvoreniu vlastnej budúcnosti teda je: čokoľvek chcete dosiahnuť, robte všetko preto, aby ste *zvýšili pravdepodobnosť* toho, že to dosiahnete. Dokonca aj malý faktor môže znamenať rozdiel medzi úspechom a neúspechom.

Vaším základným cieľom by mala byť snaha o zvýšenie pravdepodobnosti, že sa stanete jedným z tých neobyčajných ľudí, ktorí toho veľa dosiahli a svojím životom prispeli k všeobecnému blahu. A toto je z veľkej časti vo vašich rukách.

Aby ste naplno uplatnili svoj potenciál, zbavte sa do najväčšej možnej miery náhodilosti a neurčitosti. Usporiadajte si život tak, aby ste maximálne zvýšili pravdepodobnosť, že dosiahnete svoje ciele. Zistíte, aké sú príčinné súvislosti medzi vecami, po ktorých túžite, a spôsobom, ako ich získať. Preberte kontrolu nad všetkými časťami svojho života a vytvorte si vlastnú budúcnosť. Nič nesmiete nechať náhode.

Náhoda verzus šťastie

Ak niektorí ľudia dosiahnu veľký úspech rýchlejšie ako iní, okamžite o nich druhí povedia, že mali šťastie. Ak si ľudia narobia vo svojom živote problémy najmä kvôli vlastným chybám a nedostatkom, vyhovárajú sa na smolu. Istý významný politik nedávno povedal: „Celý život je ako kasíno. Niektorí uspeli pri hracom stole života, iní nie. Tých, ktorí uspeli, by sme mali prinútiť, aby sa podelili o svoje výhry s tými, ktorým sa tak dobre nezadarilo.“

Jedným z dôvodov týchto nejasností ohľadne príčin úspechu a neúspechu je to, že väčšina ľudí nechápe rozdiel medzi náhodou a šťastím. Náhoda sa vzťahuje na hazardné hry, kasína, blackjack, poker, výherné automaty a konšké dostihy. Pri týchto hrách je výsledok úplne mimo vašej kontroly. Možnosť ovplyvniť ho je minimálna, alebo dokonca žiadna. Stupeň rizika je tak veľký, že vaše šance na výhru sú z dlhodobého hľadiska nulové.

Naproti tomu šťastie je niečo úplne iné. To, čomu hovoríme šťastie, je v skutočnosti princíp pravdepodobnosti v akcii. Kedykoľvek vidíte úspešného človeka, vidíte vlastne výsledok mnohých udalostí, ktoré sa stali v minulosti, a viedli k určitému výsledku v súčasnosti. Títo šťastní jedinci urobili množstvo vecí, kombináciou ktorých sa výrazne zvýšila pravdepodobnosť dosiahnutia ich vytúžených cieľov.

Ak si preštudujete históriu hociktorého veľkého úspechu a preskúmate konanie, ktoré mu predchádzalo, začne sa vám vynárať určitý vzorec. Uvidíte, že ten úspešný človek robil veľa maličkostí – niekedy po celé roky – ktoré mu napokon umožnili dosiahnuť úspech.

Základný princíp úspechu

Pravidlo znie: *Existuje priamy vzťah medzi množstvom jednotlivých vecí, o ktoré sa pokúsite, a pravdepodobnosťou, že nakoniec dosiahnete úspech.*

Ak nový predajca ráno vstane, naplánuje si deň, celý deň vytrvalo pracuje, rozpráva sa s čo najväčším počtom potenciálnych zákazníkov, neustále sa snaží zlepšiť svoje schopnosti v oblasti predaja čítaním, počúvaním audiokaziet a pravidelnou účasťou na kurzoch a seminároch, bude oveľa úspešnejší ako predajca, ktorý tieto veci nerobí. Jeho vysoké príjmy nebudú otázkou šťastia, ale cieleného úsilia.

Ak dostanete dobré vzdelanie, premyslene prispôsobíte výber zamestnania svojim prirodzeným schopnostiam a talentu, neustále pracujete na zlepšovaní svojich zručností a ste prínosom pre svojho zamestnávateľa, za úspech, ktorý napokon dosiahnete, nebude zodpovedné šťastie.

Stavte na priemer

Ďalším faktorom šťastia je *Zákon priemeru*, ktorý je rozšírením Zákona pravdepodobnosti. Tento zákon hovorí, že *hoci neviete predpovedať, ktorá z mnohých udalostí bude úspešná, viete, že ak určitú vec urobíte určitý počet ráz, napokon dosiahnete, čo ste chceli.*

Ak čítate veľa kníh, je väčšia šanca, že si prečítate niečo, čo vám môže pomôcť v profesionálnom alebo osobnom živote. Čím viac budete telefonovať a snažiť sa predať svoj produkt, tým väčšia je šanca, že stretnete zákazníka, ktorý bude potrebovať práve to, čo predávate. Ak budete vytrvalo skúšať nové metódy riešenia kľúčových problémov a dosahovania cieľov, budete oveľa úspešnejší ako ten, kto sa drží starých a osvedčených spôsobov a neskúša nič nové.

Čo naozaj chcete?

Každý chce byť šťastnejší, zdravší, chce prosperovať a vyťažiť zo života viac, ako doteraz. Nezáleží na tom, čo všetko ste už dosiahli, vždy chcete *viac* – a to je dobre. Vaša túžba po neustálom sebazdokonaľovaní vám pomáha rásť a vyvíjať sa tak, aby ste využili svoj plný potenciál.

V dnešnom svete takmer neobmedzených možností však len málo ľudí – podľa vlastného vyjadrenia – uskutočňuje vo svojom každodennom živote to, čoho sú skutočne schopní. Väčšina ľudí má znepokojujúci pocit, že by sa im mohlo dariť oveľa lepšie ako sa im v súčasnosti darí – keby len vedeli, ako na to.

Úspech, akokoľvek si ho definujete, nie je náhoda. Nie je ani výsledkom šťastia alebo smoly. Ak ste sa aj nikdy nezamýšľali nad tým, aké kroky ste urobili či neurobili, aby ste sa dostali tam, kde sa dnes nachádzate, na vaše súčasné miesto vás privedol určitý vývoj udalostí. A faktom je, že vaše skutky a správanie vás nemohli doviesť nikam inam.

Za to, kde ste a čím ste, môžete len vy. Vaše voľby a rozhodnutia počas uplynulých mesiacov a rokov neodvratne určili úroveň vášho súčasného života. Najlepšie na tejto veci je však to, že vo vzťahu k svojej budúcnosti sa kedykoľvek môžete začať rozhodovať inak. Môžete začať konať iným spôsobom a v dôsledku toho sa nevyhnutne dostanete na iné miesto, než kde ste dnes.

Faktory šťastia

Zákon pravdepodobnosti vám umožňuje vytvoriť si vlastnú budúcnosť s vysokou mierou presnosti a predvídateľnosti. Potrebujete sa len naučiť a následne uplatňovať v praxi isté správanie, ktoré zvýši pravdepodobnosť vášho úspechu – nech už si pod ním predstavujete čokoľvek – a môžete prevziať úplnú kontrolu nad svojím osudom. Môžete dosiahnuť čokoľvek, po čom v živote naozaj túžite.

Tieto rôzne činnosti, stratégie a typy správania, ktoré zvyšujú pravdepodobnosť úspechu, sú tým, čo ja nazývam *faktormi šťastia*. V priebehu rokov som pri skúmaní tisícok úspešných ľudí identifikoval tucty týchto faktorov. Ktorýkoľvek z nich, ak ho ešte nepoužívate, vám môže zmeniť život a niekedy sa tak môže stať za jedinú noc.

V dôsledku toho, že vo svojom živote budete využívať faktory šťastia, dosiahnutie vášho úspechu sa stane *predvídateľným*. Ak budete neustále robiť veci, ktoré robia „šťastní“ ľudia, výrazne vo svojom živote zvýšite množstvo toho, čo druhí označujú ako „šťastie“.

Človek, ktorý začal z ničoho

Jeden z účastníkov môjho seminára, ruský emigrant Ivan Strigorsky, mi nedávno porozprával svoj príbeh. Po rozpade Sovietskeho zväzu bolo jeho snom prísť do USA. Po niekoľkých rokoch opakovaného skúšania a zamietania jeho žiadosti napokon predsa len víza a letenku dostal. Do New Yorku prišiel s celým svojím majetkom v jednej škatuli, zviazanej špagátom. Nevedel ani slovo po anglicky.

Podarilo sa mu trafiť do newyorskej štvrte nazývanej „malé Rusko“, kde žije veľký počet ruských imigrantov. Jediné, čo mohol počas prvého roku

svojho pobytu v Štátoch robiť, bola donáška pizze z ruskej pizzerie iným ruským obyvateľom štvrte v okruhu niekoľkých blokov.

Ivan mal však jednu obrovskú výhodu, ktorá mnohým ľuďom chýba. Bol jednoznačne presvedčený, že Amerika je krajina neobmedzených možností a že on sám je zodpovedný za to, či tieto možnosti využije. Nikto iný to zaňho neurobí. On sám je strojom svojho osudu.

Rovnako vedel, že kľúčom k úspechu v USA je schopnosť plynule rozprávať po anglicky. Aby sa v tejto reči zdokonalil, začal počúvať moje audio-programy o úspechu a dosahovaní dobrých výsledkov v oblasti predaja a personálneho manažmentu. Počúval aj iných autorov a rečníkov, zaoberaujúcich sa úspechom. Prečítal naše knihy a články o tom, ako dosahovať dobré výsledky v osobnom živote aj podnikaní. Naučil sa po anglicky a súčasne sa naučil základné princípy úspechu. Všetky tieto myšlienky boli preňho nové a on ich nasával ako špongia. V Sovietskom zväze, kde vyrastal, nikdy o ničom takom nepočul.

Na konci svojho prvého roku v USA vedel po anglicky tak, že mohol dostať svoju prvú prácu ako predajca v tlačiarenskej firme. Na konci druhého roku sa mu v získavaní zákaziek pre tlačiareň darilo tak, že sa rozhodol založiť si vlastnú sprostredkovateľskú firmu. V treťom roku sprostredkoval tlačiarenské služby v hodnote 2 miliónov dolárov a zarobil viac ako \$400 000. Jeho úspech nemal so šťastím nič spoločné.

Sami sme strojcami svojho šťastia

V Spojených štátoch sú milióny mužov a žien, pochádzajúcich zo zložitého sociálneho prostredia vyznačujúceho sa všetkými možnými ťažkosťami a znevýhodneniami, aké si len viete predstaviť, ktorí si aj napriek tomu dokázali vybudovať skvelý život. Ľudia okolo nich často pripisujú ich priaznivý osud šťastiu. Ak sa však s nimi chvíľu rozprávate a sledujete, ako sa ich príbeh odvíjal od začiatku do dnešného dňa, zistíte, že šťastie má s ich úspechom spoločné iba máločo. A rovnako málo má spoločné aj s vašim úspechom.

Zákon príčiny a následku pôsobí v oboch smeroch. Hovorí tiež, že ak ste v určitej nepriaznivej životnej situácii – napríklad máte nedostatok peňazí, trpíte nadváhou, máte problémy s partnerom, prácu, s ktorou nie ste spokojní alebo iné ťažkosti, tento stav možno vysledovať až na začiatok, k vášmu konaniu, ktorým ste si ho spôsobili. A keď odstránite príčinu, môžete začať s odstraňovaním následkov – niekedy dokonca okamžite.

Využívajte vyskúšané princípy úspechu

Ak sa na vec pozrieme zjednodušene, zistíme, že úspešní, šťastní, zdraví, prosperujúci ľudia sú tí, ktorí objavili princípy ovládajúce naše životy a svoj život si zariadili tak, aby žili v súlade s týmito princípmi. V dôsledku toho vo svojom živote zažívajú omnoho viac radosti a uspokojenia a za pár rokov dosiahnu viac, ako priemerný jedinec za celý život.

Určite ste sa už pri pokri stretli s tým, že ľudia, ktorí vyhrávajú, sa smejú a vtipkujú, zatiaľ čo tí, ktorí prehrávajú, vravia: „sklapni a rozdávaj“! Vo svete, ktorý nás obklopuje, sú víťazi aktívni a robia všetko preto, aby dosiahli svoje ciele, kým priemerní ľudia robia čo najmenej a dúfajú, že sa na nich usmeje šťastie. Víťazi pripisujú svoj úspech usilovnosti a tvrdej práci. Priemerní ľudia vždy pripisujú svoje neúspechy smole.

Činy so sebou nesú dôsledky

Inou verziou Zákona príčiny a následku je *Zákon akcie a reakcie*. Tento zákon, ktorý ako prvý sformuloval Isaac Newton, hovorí: „Každá akcia vyvoláva rovnako silnú reakciu, pôsobiacu v opačnom smere“. Inými slovami, *činy so sebou nesú dôsledky*.

Toto je dôležité. Na začiatku akéhokoľvek projektu sa môžete rozhodnúť, ako sa zachováte. Vtedy ešte máte veci pod kontrolou. Akonáhle však začnete určitým spôsobom konať, dôsledky už často nemáte v rukách. Vo chvíli, keď ste niečo povedali alebo urobili, dôsledky nadobudnú vlastnú silu a moc. Preto úspešní ľudia *viac premýšľajú* o možných dôsledkoch svojich slov a činov, než ľudia priemerní. Naopak, neúspešní ľudia sú skôr bezstarostní a nedbanliví pokiaľ ide o ich správanie, výroky a o to, čo sa môže v dôsledku nich stať.

Aby ste mohli zažiť viac toho, čo ľudia nazývajú šťastím, musíte sa zaoberať činnosťami, pri ktorých existuje väčšia pravdepodobnosť, že budú mať práve také dôsledky, po akých túžite. Súčasne sa musíte vedome rozhodnúť, že sa *vyhnete* takým činnostiam, ktoré *nevývolajú* vytúžené dôsledky, alebo ktoré dokonca vyvolajú dôsledky, aké si neželáte.

Ak pracujete v oblasti predaja, dennodenné oslovovanie klientov, predstavenie im výrobku alebo služby, následné opakované kontaktovanie a neustála práca na rozvíjaní a udržiavaní vzťahov či získavaní ďalších kontaktov vám napokon prinesie výsledky – úspešne uzatvorené obchody, vyšší príjem, osobnú hrdosť a väčšie uspokojenie z práce. Čím viac sa budete týmito činnosťami zaoberať, tým väčšie potešenie vám to prinesie. Svoj úspech budete mať z veľkej časti pod kontrolou. Vôbec to nebude otázka šťastia.

Ak pracujete v oblasti manažmentu, dennodenné dôsledné plánovanie, zorganizovanie si práce skôr, než začnete, výber tých správnych ľudí pre jednotlivé činnosti, náležité pridelenie právomocí, rozumne vykonávaná supervízia a zdatné plnenie zverených úloh vám prinesie úspech. Nebude to mať nič spoločné so šťastím.

Zákon sejby a žatvy

Ďalšia verzia Zákona príčiny a následku pochádza zo Starého zákona a hovorí: „*Čo človek zaseje, to bude aj žať*“. To znamená, koľko úsilia do veci vložíte, toľko dostanete späť. Tento zákon tiež hovorí, že to, čo žnete dnes, je výsledkom toho, čo ste zasiali v minulosti. Váš dnešný život je v každom ohľade výsledkom vašich predchádzajúcich rozhodnutí a správania.

Zákony príčiny a následku, akcie a reakcie, sejby a žatvy sú nemenné pravdy, univerzálne princípy, ktoré na tomto svete existujú od jeho počiatku. Často sú nazývané aj železnými zákonmi ľudského osudu. Každý trvalý úspech, šťastie a spokojnosť vychádza zo schopnosti zosúladiť si život s týmito nadčasovými princípmi. Ak sa vám to podarí, získate také uspokojenie a radosť, aké priemerný človek zažije len zriedka. Svoju budúcnosť budete mať úplne vo svojich rukách. A ľudia si, samozrejme, budú myslieť, že iba máte šťastie.

AKTÍVNE CVIČENIA

Čo môžete urobiť hneď

1. Vytvorte si vlastnú definíciu šťastia. Čo vás najviac teší?
2. Choďte za niektorým zo špičkových odborníkov vo vašej oblasti a požiadajte ho o radu, ktorá vám pomôže stať sa úspešnejším.
3. Spomeňte si na *najšťastnejšie* udalosti, ktoré sa vám v živote stali, a potom sa pokúste vysledovať vaše konanie, ktoré k nim prispelo.
4. Zistite vzťahy príčiny a následku, ktoré existujú medzi tým, po čom túžite a najlepším spôsobom, ako to dosiahnuť. O aké vzťahy ide?
5. Okamžite urobte jednu konkrétnu vec, ktorá zvýši pravdepodobnosť dosiahnutia jedného z vašich cieľov. Urobte ju hneď teraz!

1

Princíp 1 – Váš potenciál nemá hraníc

„Ak človek s istotou postupuje vpred za svojím snom a odváži sa žiť život, ktorý si vysníval, stretne sa s takým úspechom, aký by inak nedosiabol.“

– Henry David Thoreau

Vaša myseľ má dostatok sily na to, aby ste získali čokoľvek, po čom v živote túžite. Vaša schopnosť zapojiť ohromné kreatívne a konštruktívne schopnosti vášho myslenia rozhoduje o všetkom, čo sa vám stane. Ak dokážete odblokovať svoju mentálnu silu, dosiahnete za pár mesiacov viac, než iní ľudia za niekoľko rokov.

Myšlienka má schopnosť tvoriť

Možno najdôležitejším ponaučením, vyplývajúcim zo Zákona príčiny a následku, je toto: *„Myšlienky sú príčinami a okolnosti sú dôsledkami“*.

Vaša myseľ je tou najväčšou silou vo vesmíre. Nachádzate sa tam, kde sa nachádzate a ste tým, čím ste vďaka vášmu navyknutému spôsobu myslenia. Vaše myšlienky majú schopnosť tvoriť a v konečnom dôsledku vytvárajú vašu realitu. Ako povedal Ralph Waldo Emerson: „Človek sa stáva tým, na čo väčšinu času myslí“. Ak teda zmeníte svoje myslenie, zmeníte aj svoj život. Stanete sa úplne iným človekom a dosiahnete iné výsledky.

Najväčší myslitelia všetkých čias – počnúc najstaršími náboženstvami cez rôznych filozofov a školy metafyziky – všetci zdôrazňovali silu, ktorú má ľudská myseľ pri vytváraní osudu jednotlivca.